

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 39 (2).

IZDAN 1 OKTOBRA 1936.

PATENTNI SPIS BR. 12633

Emanit industrija dugmadi vlasnik Oskar Grünwald, Novi Sad, Jugoslavija.

Postupak za izradu dezeniranih predmeta od veštačke smole.

Prijava od 7 decembra 1935.

Važi od 1 marta 1936.

Predmet pronalaska odnosi se na postupak za izradu dezeniranih predmeta od veštačke smole, naročito dugmeta.

Dosada se vršilo dezeniranje uglavnom prskanjem na već gotovo izrađenim predmetima. Kada bi se ovaj način htelo primeniti na predmete od veštačke smole na pr. od bakelita trolitana, durofena itd., ne bi bilo moguće postići uspeh iz razloga, što taj materijal sam po sebi ne prima te boje (lakove), kojima se do sada prskalo. Veštačka smola na pr. bakelit nije porozna u presovanom stanju, te se nanešeni dezen otire i ne hvata na površini. Prema tome dezeniranje predmeta, naročito dugmeta od veštačke smole nije se moglo vršiti na do sada uobičajeni način. Jedino je bilo moguće postupati na taj način, što se sama sirovina obojila, ali u ovom slučaju predmet je postao jednobojan. Jedini mogući dezen bio je taj, što se predmet izrađivao od dve ili više, raznim bojama obojenih, sirovina. Iz ovih jedno — ili višebojnih sirovina presovali su zatim predmete. Kako se vidi, taj način ne može industriju zadovoljavati, pošto ne omogućava izradu predmeta sa proizvoljnim dezenima na pr. putem prskanja.

U cilju dobivanja dezeniranja, koje bi ostalo trajno, ne može se na poznat način obojiti površinu, pošto se posle izvesnog vremena naneseni dezen skida.

Prema ovom pronalasku dezen se nanosi, celishodno prskanjem, na sirovi materijal, koji je prethodno primio prvobitnim pritiskom izvestan oblik, te se zatim taj uobličen materijal stavlja u kalup za primanje

konačnog oblika pod dejstvom pritiska od oko 300 atm. i temperature od 140—200°C, prema prirodi sastava sirovine i veličini predmeta.

Na taj prvobitni oblik predmeta, koji se u ovoj struci naziva „tableta“ nanosi se boja. Po izvršenom dezeniranju ovaj se oblik stavlja u kalup i postupa se sa njim na gore opisani, inače poznati način.

Za dezeniranje upotrebljava se boja, koja se izrađuje od prvizvoljne boje i veštačke smole, koje se rastvaraju u alkoholu, pri čemu se dobija obojena tečnost, kojom se na tabletu prenosi dezen, celishodno prskanjem. Obojenjem na taj način, dezen biva usled naknadnog dejstva pritiska upresovan u sam materijal i stvara sa samom materijom predmeta homogenu celinu. te se sa površine ne skida.

Primer izvođenja.

Izrađuje se dugme od bakelita, koji kao redovno sadrži neku materiju za punjenje, na pr. strugotinu. Najpre se blagim pritiskom u hladnom stanju formira oblik dugmeta, t.zv. „tableta“. Tada se prskanjem nanosi boja (dezen) na površinu tablete i zatim se tableta stavlja u kalupe, u kojima se pod pritiskom od 300 atm. i temperature od 170°C izrađuje dugme u konačnom preciznom obliku. Na dobivenom dugmetu dezen se ne skida.

Kao boja upotrebljava se alkoholni rastvor, koji sadrži oko 10% jedne proizvoljne

boje, oko 10% čiste veštačke smole na pr. bakelita i oko 80% alkohola od 96%. Ovaj se obojeni alkoholni rastvor prska preko šablona na tabletu za izradu željenog dezena.

Na taj način izvršeno obojenje prelazi usled naknadnog dejstva pritiska i temperature u tako jako vezivanje sa predmetom, da sa istim stvara jednu celinu i ne skida se.

Naravno je, da pri izboru boja upotrebljenih za dezeniranje treba izbegavati one vrste, koje usled visokog pritiska i dejstva temperature prilikom konačne izrade definitivnog oblika nisu postojane.

Patentni zahtevi:

1) Postupak za izradu dezeniranih predmeta od veštačke smole, naročito dugmeta,

naznačen time, što se dezen nanosi celishodno prskanjem na prvobitni kalupljeni oblik od sirove mase (na t. zv. "tablete"), te se tek zatim isti podvrgava poznatom procesu pritiskavanja pod dejstvom temperature u cilju dobivanja konačnog oblika predmeta.

2) Postupak po zahtevu 1, naznačen time, što te boja nanosi zajedno sa nekom veštačkom smolom na pr. bakelitom.

3) Postupak po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što se boja i veštačka smola u cilju dezeniranja nanosi na prvobitni kalupljeni oblik u rastvoru alkohola.

4) Postupak po zahtevu 1—3, naznačen time, što se sredstvo za obojenje sastoji od odko 10% boja, oko 10% veštačke smole i oko 80% alkohola, te se ovaj alkoholni rastvor prska preko šablona na prvobitni kalupljeni oblik.

Predmet izuma je postupak dezeniranja predmeta od veštačke smole, naročito dugmeta. Postupak se sastoji od sledećih koraka: 1. Izrada prvobitnog oblika predmeta od sirove mase (na t. zv. "tablete") prskanjem na isti celishodno obojeni alkoholni rastvor. 2. Zatim isti predmet se podvrgava poznatom procesu pritiskavanja pod dejstvom temperature u cilju dobivanja konačnog oblika predmeta. 3. Postupak po zahtevu 1, naznačen time, što te boja nanosi zajedno sa nekom veštačkom smolom na pr. bakelitom. 4. Postupak po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što se boja i veštačka smola u cilju dezeniranja nanosi na prvobitni kalupljeni oblik u rastvoru alkohola. 5. Postupak po zahtevu 1—3, naznačen time, što se sredstvo za obojenje sastoji od odko 10% boja, oko 10% veštačke smole i oko 80% alkohola, te se ovaj alkoholni rastvor prska preko šablona na prvobitni kalupljeni oblik.

Primer izvođenja.

Izuma se odnosi na postupak dezeniranja predmeta od veštačke smole, naročito dugmeta. Postupak se sastoji od sledećih koraka: 1. Izrada prvobitnog oblika predmeta od sirove mase (na t. zv. "tablete") prskanjem na isti celishodno obojeni alkoholni rastvor. 2. Zatim isti predmet se podvrgava poznatom procesu pritiskavanja pod dejstvom temperature u cilju dobivanja konačnog oblika predmeta. 3. Postupak po zahtevu 1, naznačen time, što te boja nanosi zajedno sa nekom veštačkom smolom na pr. bakelitom. 4. Postupak po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što se boja i veštačka smola u cilju dezeniranja nanosi na prvobitni kalupljeni oblik u rastvoru alkohola. 5. Postupak po zahtevu 1—3, naznačen time, što se sredstvo za obojenje sastoji od odko 10% boja, oko 10% veštačke smole i oko 80% alkohola, te se ovaj alkoholni rastvor prska preko šablona na prvobitni kalupljeni oblik.

Predmet izuma je postupak dezeniranja predmeta od veštačke smole, naročito dugmeta. Postupak se sastoji od sledećih koraka: 1. Izrada prvobitnog oblika predmeta od sirove mase (na t. zv. "tablete") prskanjem na isti celishodno obojeni alkoholni rastvor. 2. Zatim isti predmet se podvrgava poznatom procesu pritiskavanja pod dejstvom temperature u cilju dobivanja konačnog oblika predmeta. 3. Postupak po zahtevu 1, naznačen time, što te boja nanosi zajedno sa nekom veštačkom smolom na pr. bakelitom. 4. Postupak po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što se boja i veštačka smola u cilju dezeniranja nanosi na prvobitni kalupljeni oblik u rastvoru alkohola. 5. Postupak po zahtevu 1—3, naznačen time, što se sredstvo za obojenje sastoji od odko 10% boja, oko 10% veštačke smole i oko 80% alkohola, te se ovaj alkoholni rastvor prska preko šablona na prvobitni kalupljeni oblik.

U cilju dobivanja dezeniranog predmeta, koji bi ostao trajan, ne može se na poznat način opoliti površinu, pošto se pošto izvesnog vremena nanoseni dezen skida. Prema ovom pronalasku dezen se nanosi celishodno prskanjem na sirovu masu, tj. koji je prvobitno primio prvobitni oblik, te se zatim taj oblik pritiskavanjem u konačnom obliku predmeta.